

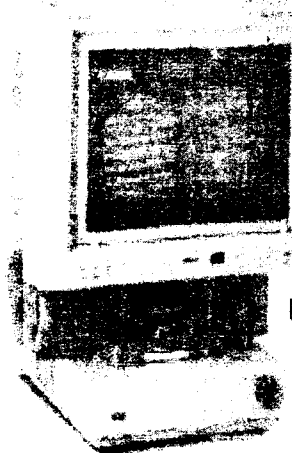
Digitalizálás, archiválás a könyvtáraknak

Mikrofilm-szkennelés

– *Nehézkes a mikrofilmolvasó használata?*

Kényelmes, gyors olvasási megoldást ajánlunk.

Számítógépen olvashatja a régi folyóiratokat.

Digitalizálás, archiválás

Fotók, hanganyagok, filmek digitalizálása, mentése, archiválása

CD-n és DVD-n

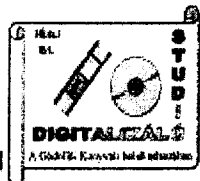
Digitalizáló Stúdió, Gödöllőn a Városi Könyvtárban

Elérhetőségeink: 2100 Gödöllő Pf. 232

Tel. 28/513-696 Fax. 28/513-695

20/915-63-51

Email: digitalizalo@vnet.hu

A könyvtárak nehezen megoldható feladatai közé tartozik az, hogy a régi dokumentumokat, folyóiratokat hogyan tegyék könnyen kezelhetővé, hozzáférhetővé a nagyközönség számára.

A mai, felgyorsult világunk egyre inkább azt kívánja, hogy a keresett információkhoz gyorsan, egyszerűen hozzájussunk. A könyvtárak törekvése, hogy az olvasók által keresett anyagokat, különösen a régi, már ritkaságnak számító újságokat, könyveket, dokumentumokat, fotókat védjék, állagukat megőrizték, de mégis szeretnék ezek tartalmát közkinccsé tenni.

Az archiválás már régóta alkalmazott módja a mikro-

filmen történő tárolás, amely jó minőségben, hosszú időn keresztül képes az információt megőrizni. A mai napig is nagyon sok könyvtár rendelkezik mikrofilmen archivált anyagokkal, de sajnos a mindennapi életben a mikrofilmek kezelése nem egyszerű és nem olcsó. A könyvtárak egy része nem is rendelkezik mikrofilmolvasóval, ha pedig még van, ennek használata kicsit nehézkes, magát a mikrofilmet (még akkor is, ha ez csak másodpéldány) óvni kell a mechanikai sérülésektől, mert pótlása drága, időigényes.

Mivel ma már mindegyik könyvtárban megtalálható a számítógép (több, mint mikrofilmolvasó), adódik a lehetőség, hogy a naponta felmerülő információigényt ennek segítségével elégítsék ki. A mikrofilmen archivált anyagot beszkennelve, CD-n, DVD-n tárolva mindenki egyszerűen hozzáférhet ezekhez az információkhoz, nem kell félni az információvesztéstől, mert olcsón előállítható több lemezpéldány is.

Természetesen nem csak a mikrofilmen már archivált anyagok tehetők könnyen hozzáférhetőkké CD-n, DVD-n, hanem eredeti anyagok (folyóiratok, könyvek, képek, hanganyagok, filmek) is digitalizálhatók, így meg lehet oldani egyrészt az archiválást, másrészt a könnyű, egyszerű kezelést a mindennapok során, és a hozzáférhetőséget mindenki számára.

A digitalizálás információ-átalakítást jelent, amihez nagy teljesítményű számítógép szükséges, és egy átalakító eszköz, amely kapcsolatot teremt az analóg világ és a számítógép között. Mint tudjuk, a számítógépek világában csak számok léteznek. A zene éppúgy leírható nullák és egyesek milliárdjaival, mint egy fénykép, egy film vagy egy levél. A digitális technológia megoldja azokat a problémákat, amelyek az analóg rögzítést jellemzik. A szalagon, analóg módon tárolt információ nagymértékben megváltozik, ha az adathordozó sérül, öregszik. A digitális tárolással viszont az adott információnak megfelelő számértékét őrizzük meg. Ha egyszer a kettes számot rögzítettük, akkor az kettes marad, és felismerhető akkor is, ha az ütött-kopott vagy hiányzik egy darabka belőle.

A digitalizálás, illetve a számítógép mindig bináris (0 és 1) számokkal dolgozik, ami garantálja, hogy kétszer kettő mindig négy legyen. Ebből következik, hogy a digitalizált anyag rendkívül hosszú ideig jó minőségben megőrzi a rögzítetteket. A későbbiekben csak a fantáziánk szab határt annak, hogy ezeket a filmeket, képeket, dokumentumokat, hanganyagokat hogyan használjuk fel. A technikai feltételek adottak

filmeket, képeket, dokumentumokat, hanganyagokat hogyan használjuk fel. A technikai feltételek adottak ahhoz, hogy a régeből újat „varácsoljunk”, a minőségen javítsunk, vagy csak egyszerűen archiváljunk, a használat során keletkezett hibákat kijavítsuk, az elhasználódott példányokat pótoljuk.

Itt szeretnék kitérni a digitális tárolás adathordozóira is. Talán a legelterjedtebb manapság a CD, de a kapacitásigény növekedése miatt egyre inkább teret hódít a DVD. Természetesen ezek az adathordozók is sérülhetnek, de mivel előállításuk az információ birtokában viszonylag olcsó, ez a probléma egyszerűen kezelhető. Kevesen tudják, de a CD-ket és a DVD-ket egyrészt védhetjük a karcolódás ellen, másrészt ezek a sérülések mechanikusan olcsón javíthatók egy speciális technológia segítségével.

Fontos azonban megjegyezni, hogy elengedhetetlen egy mester-CD (-DVD), amely csak az archiválás, információátvitel célját szolgálja, napi használatnak nincs kitéve. Egy átlagos CD, DVD élettartama a tárolás körülményeitől (elsősorban fényviszonyok, nedvesség) függően tíz-harminc év. Ezek a lemezek alkalmasak a napi használatra, információátvitel céljára, de nem alkalmasak archiválásra, mesterlemezeknek. Erre a célra olyan lemezt kell használni, amely ultraibolya fény elleni védőréteggel is el van látva, mert így a lemez élettartama száz évre növekszik.

Biró Istvánné Fábrián Éva
Digitalizáló Stúdió, Gödöllő

Eseménynaptár 2003

Idő	Helyszín	Téma	Szervező	Információ
III. 21.	MTA	Internet Fiesta	MTA titkárság	
III. 22.	OSZK	Internet Fiesta	OSZK	Ekler Péter
III. 20–21.	Bp.	Könyvtárpedagógiai napok	Budapest Hegyvidék (XII.ker) Önkormányzata és Könyvtárostánár- munkaközössége	Hock Zsuzsanna
IV. 14–17.	Pécs	Networkshop konferencia	NIIF	
IV. 23.	OSZK	IKSZ képviselő- testületi ülés	IKSZ	Fülöp Ágnes
V. 21.	OSZK	IKSZ közgyűlés	IKSZ	Fülöp Ágnes
V. 30.	Szolnok, megyei kv.	Fogyatékkal élő emberek a közkönyvtárakban	Publika MKK	Billédi Ferencné
VIII. 14–16.	Nagykanizsa	MKE Vándorgyűlés	MKE	Jáki Éva
X. 6.	Szeged, Somogyi-kvt.	Összefogás a könyvtárakért – megnyitó konferencia	IKSZ	Fülöp Ágnes
X. 31.	Sárospatak, Református Kollégium	Egyházi könyvkultúra Magyarországon és Európában a XV. század végétől a XVIII. század közepéig. Nemzetközi tudományos konferencia és könyvkiállítás	Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei	Kedves Csaba Nagy Júlia

Felhívjuk minden kolléga figyelmét arra, hogy ezt a rovatot folyamatosan közölni kívánjuk, mindig hozzátéve az újabb rendezvényeket, illetve jelezve a változásokat. Ezért kérjük, országos érdeklődésre számot tartó, tervbe vett rendezvényeikről időben tájékoztassák a szerkesztőséget, még akkor is, ha az időpont, a rendezvény témája vagy akár a helyszíne sem végleges. A pillanatnyilag még bizonytalan adatokat dőlt betűvel szedjük, az áttekinthetőség kedvéért.